

Stanovisko hodnoticí komise

k návrhu na jmenování uchazeče: Doc. Mgr. Marek Otisk, Ph.D.
profesorem pro obor: Filozofie

Komise byla jmenována dne 31. března 2022 v tomto složení:

předseda:	prof. PhDr. Tomáš Nejeschleba, Ph.D.	FF UP Olomouc
členové:	prof. RNDr. Martina Bečvářová, Ph.D.	ČVUT Praha
	prof. PhDr. Ivan Blecha, CSc.	FF UP Olomouc
	prof. Michal Chabada, Ph.D.	FF UK Bratislava
	prof. Ing. Tomáš Machula, Ph.D., Th.D.	JČU České Budějovice

Vědecká rada Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci schválila na svém zasedání 30. března 2022 výše uvedenou komisi, která posoudila všechny předložené materiály. Po prostudování potřebných podkladů ve smyslu zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách, komise konstatovala, že jí byly předloženy všechny požadované doklady.

Shrnutí přednášky pro veřejnost:

Veřejnou přednášku na Filozofické fakultě Univerzity Palackého přednesl doc. Marek Otisk 20. dubna 2022. Její téma znělo „Dokonalá harmonie hmoty: schéma k anonymnímu raně středověkému fragmentu *De quattuor elementis*“. Marek Otisk se v přednášce věnoval textu z období mezi šestým a osmým stoletím, který popisuje čtyři základní prvky hmoty a využívá platónskou nauku o elementech. Neznámý autor zde také připisuje elementům geometrické tvary a číselné hodnoty. Marek Otisk ve své přednášce vysvětlil komplikované schéma vztahu prvků s jejich geometrickou a aritmetickou specifikací a věnoval se především důvodům, které vedly ke stanovení číselných hodnot elementů. Přednáška byla přehledně a dobře didakticky strukturovaná a zároveň měla vysokou vědeckou úroveň, neboť v ní Marek Otisk v závěru prezentoval své vlastní, dobře fundované vysvětlení schématu elementů z daného fragmentu. Po přednášce následovala také diskuse, v níž doc. Marek Otisk erudovaně zodpověděl několik otázek k tématu přednášky i širšího kontextu. Kromě třiceti studentů různých studijních programů na FF UP, šesti studentů doktorského studijního programu filozofie na FF UP a pěti akademických pracovníků z katedry filozofie FF UP se přednášky zúčastnili dva členové komise, z nichž jeden je zároveň členem VR FF UP, a dále další dva členové VR FF UP.

Komise se shodla na tomto zhodnocení dosavadní činnosti uchazeče:

Pedagogická činnost

Doc. Marek Otisk působí od roku 2003 na katedře filozofie Filozofické fakulty Ostravské univerzity, kde vyučoval (nejprve jako odborný asistent a od roku 2011 jako docent) předměty pro studenty bakalářské, magisterského i doktorského studijního programu. Ve výuce pokrývá jednak antickou filozofii, zaměřuje se na dílo Aristotelovo a na skepticismus, a jednak filozofii středověkou, která je těžištěm i jeho odborné profilace. Vyučuje také teoreticko-metodologické předměty. Za dobu svého působení na Ostravské univerzitě vedl 35 bakalářských a 18 magisterských prací. Pod jeho vedením obhájili své disertační práce 4 studenti doktorského studia. O kvalitách Marka Otiska jako školitele v doktorském studijním

programu svědčí i fakt, že jeden z jeho absolventů byl letos navržen na Prémii Otto Wichterleho určenou vynikajícím mladým vědcům na AV ČR, kde je tento absolvent členem týmu prestižního ERC grantu. Další absolvent doktorského studia úspěšně působí v Centru pro studium středověké společnosti a kultury – VIVARIUM na Ostravské univerzitě. Doc. Marek Otisk je autorem dvou učebních textů ke středověké filozofii, které jsou využívány na jeho pracovišti jako podpora pro denní i distanční studium.

Badatelská činnost a publikační výstupy

Marek Otisk se již ve svém doktorském studiu badatelsky zaměřil na dějiny středověké filozofie, přičemž v centru jeho zájmu stojí středověk raný, především 10. a 11. století. Svou disertační práci věnovanou dílu Anselma z Canterbury, autora slavného tzv. ontologického důkazu, obhájil v na katedře filozofie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v roce 2002. Na ni navázala první knižní publikace, monografie *Na cestě ke scholastice. Klášterní škola v Le Bec. Lanfrank z Pavie a Anselm z Canterbury*, kterou vytvořil v rámci svého angažmá jako vědeckého pracovníka na Filosofickém ústavu AV ČR v Praze, v Oddělení pro studium antického a středověkého myšlení (dříve Oddělení pro dějiny starší české a evropské filozofie), kde působil od roku 2003 do roku 2019. Již touto první monografií se etabloval v českém prostředí jako specialista na raně středověkou filozofii, který poctivě pracuje se zahraniční literaturou, je schopen důkladně interpretovat latinské prameny a zároveň má dar problematiku podat srozumitelně a čtenářsky přívětivě. Nespornou devízou Otiskova přístupu je schopnost zasadit filozofické téma do širšího historického a myšlenkového kontextu.

Dílo Anselma z Canterbury je jedním z nejdůležitějších témat Otiskovy vědecké práce. Otisk se přitom zaměřuje na méně známé, nebo v českém prostředí zcela neznámé oblasti Anselmova myšlení, jako je vztah k aristotelské tradici, dialektika a pojetí jazyka. Vedle množství časopiseckých článků, publikovaných převážně v českých a polských databázovaných časopisech, se těmito tématům věnoval také v knize *Aristoteles christianus* (2008). V roce 2019 pak vydal okomentovaný český překlad Anselmova logického spisu *De grammatico – Úvod do dialektiky* (2019); ten připravil spolu s klasickým filologem Richardem Psíkem, se kterým tvoří plodný a vzájemně se doplňující tým.

Druhou hlavní oblastí Otiskova badatelského zájmu, která však s myšlením Anselma z Canterbury souvisí, se postupně stala problematika vztahu filozofie a tzv. sedmi svobodných umění, v jejichž rámci se soustředí především na středověké kvadriviální, matematicky pojaté disciplíny. V roce 2010 vydal monografii s názvem *Papežovo ďábelské vědění* o mysliteli z přelomu milénia Gerbetovi z Aurillacu. Publikace je v našem prostředí průlomová v tom, jak ukazuje vzájemné prolínání filozofie a matematiky v raném středověku a Marek Otisk se v této oblasti brzy stal světově uznávaným odborníkem. S Richardem Psíkem vydal Gerbertovy matematické listy v nakladatelství MATFYZPRESS, publikoval množství článků v českých i zahraničních časopisech a v neposlední řadě v loňském roce anglicky psanou monografii *Arithmetic in the Thought of Gerbet of Aurillac* ve frankfurtském nakladatelství Peter Lang.

Tuto anglickou monografii o Gerbetovi za Aurillacu, spolu se zmíněným vydáním Anselmova spisu *De grammatico* a oceňovaným článkem o raně středověkém abaku považuje komise za tři nejvýznamnější publikační výstupy Marka Otiska.

O významném postavení Marka Otiska v mezinárodní perspektivě svědčí také doporučující dopisy od světových kapacit v oboru prof. Charlese Burnetta z Warburgova Institutu Londýnské univerzity, prof. Richarda Campbella z Australské univerzity v Canberře, a prof. Seweryna Blandzi z Varšavské Akademie věd.

Zahraniční stáže:

Dlouhodobé zahraniční pobyty realizoval Marek Otisk na polských univerzitách. V akademickém roce 2015/2016 byl hostujícím profesorem na Akademia im. Jana Długosza v Čenstochové, kde měl dvě série přednášek o „Vybraných problémech středověkého myšlení“ (*Selected Topics in Medieval Thought*) a o „České filozofii od středověku po současnost“ (*Czech Philosophy from the Middle Ages to the Present*). Jako hostující profesor působil v akademickém roce 2018/2019 také na Slezské univerzitě v Katovicích, kde měl opět dvě série přednášek, tentokrát na témata „Středověká filozofie a sedm svobodných umění“ (*Medieval Philosophy and the Seven Liberal Arts*) a „Kvadrivium a filozofie v raném středověku“ (*The Quadrivium and Philosophy in the Early Middle Ages*).

Krátkodobé badatelské a meziuniverzitní pobyty realizoval Marek Otisk na různých zahraničních vědeckých institucích a univerzitách v Paříži, Vídni, Berlíně, Doněcku, Baku, Oklahomě, Londýně, Římě, Mnichově a Bratislavi. S výsledky svého bádání vystoupil na konferencích především v Itálii, v Římě, kde se soustředí gerbertovské bádání, dále v Polsku a na Ukrajině. Tyto zahraniční zkušenosti mu umožnily jednak se stát nedílnou součástí mezinárodní sítě bádání v oboru a jednak významně rozvíjet spolupráci na meziuniverzitní úrovni a to z pozice proděkana pro vědu a výzkum a proděkana pro mezinárodní vztahy a rozvoj, které zastával na Filozofické fakultě Ostravské univerzity.

Projektová a grantová činnost

Marek Otisk byl úspěšným řešitelem tří grantů Grantové agentury ČR, které byly zaměřeny na výzkum peripatetické tradice ve středověku, na filozofii Gerberta za Aurillacu a na vztah filozofie a matematiky v raném středověku. Publikační výstupy z těchto grantů získaly, jak již bylo řečeno, zasloužený pozitivní ohlas v České republice i v zahraničí.

Mimo to byl Marek Otisk úspěšným řešitelem několika vnitřních grantů Ostravské univerzity, jakož i členem dalších řešitelských týmů a grantů z Evropských fondů i fondů jeho domovského pracoviště.

Významná je také jeho projektová činnost v rámci Centra pro studium středověké společnosti a kultury – VIVARIUM na Ostravské univerzitě, jehož byl dlouhou dobu ředitelem a v současné době je zástupcem ředitele, a které se soustřeďuje na vydávání českých překladů středověkých textů a původních monografií v daném oboru výzkumu.

Organizační činnost

Vedle rozsáhlé organizační činnosti, které vyplývala z proděkanských funkcí, jež Marek Otisk zastával na Filozofické fakultě Ostravské univerzity, jakož i z pozice vedoucího katedry filozofie tamtéž, byl také organizátorem několika mezinárodních konferencí na svém domovském pracovišti, jež umožnily ostravskou katedru filozofie plně zasadit do mezinárodních sítí bádání a získat jí dobré renomé v Čechách i v zahraničí.

Činnost v komisích

Z činnosti v odborných komisích lze zmínit Otiskovu práci v Akreditační komisi ČR a následně v komisi Národního akreditačního úřadu, kde je i hodnotitelem. Funkci hodnotitele v oblasti Filozofie, etiky a náboženství zastává Marek Otisk také v Orgánu hodnotitelů RVVI.

Marek Otisk je členem ediční rady řady *Philosophy and Cultural Studies Revisited* v nakladatelství Peter Lang Verlag, dále členem edičních rad dvou zahraničních časopisů (*Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej*, který vydává polská Akademia věd a *GERBERTVS*

– *International Academic Publication on History of Medieval Science*, vydáváno v Římě). Je také členem redakční rad čtyř českých a slovenských odborných časopisů (*Filozofia, Kuděj, Aithér, Pro-Fil*).

Marek Otisk zasedá ve vědeckých radách Ostravské univerzity, Filozofické fakulty Ostravské univerzity a Filozofické fakulty Univerzity Palackého, a také v šesti oborových radách na univerzitách v Brně, Olomouci, Pardubicích, Plzni a Ostravě.

Marek Otisk byl členem habilitačních komisí v osmi řízeních v oboru *Filozofie* a oponentem habilitační práce u jednoho habilitačního řízení.

Po prostudování všech relevantních podkladů dospěla jmenovací komise k přesvědčení, že doc. Marek Otisk je ve svém oboru etablovaným a uznávaným badatelem. Jeho pedagogické zkušenosti a zkušenosti s výukou v zahraničí jsou zárukou, že při své práci bude ve prospěch studentů nejen využívat svých kolegiálních kontaktů, ale že především pomůže udržet vysoký standard výuky i požadavky na úroveň studia. V oblasti vědecké činnosti se stal nejen v Čechách ale i v zahraničí respektovaným odborníkem na raně středověkou filozofii, její předpoklady, a na vztah kvadriviálních matematických disciplín a filozofie. Osvědčil se i jako schopný organizátor vědeckého života, badatelskou kompetenci prokázal v úspěšně realizovaných grantech. Jeho práce jsou reflektovány v zahraničí, významné kapacity v oboru jej uznávají jako inspirativního myslitele a svědomitého pedagoga, který může dál rozvíjet své filozofické zaměření a rozvíjet je jako obor, v němž úspěšně pokračují i jeho žáci.

Komise se sešla v online prostředí dne 22. dubna 2022, kde proběhlo také online tajné hlasování.

Hlasování komise:

počet hlasujících5.....
počet hlasů kladných5.....
počet hlasů záporných0.....
zdržel se hlasování0.....

Na základě výsledku tajného hlasování **komise v souladu s § 74 zákona č. 111/1998 o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů doporučuje Vědecké radě FF UP pokračovat v řízení pro jmenování doc. Mgr. Marka Otiska Ph.D. profesorem pro obor filozofie.**

V Olomouci dne 22. 4. 2022

Prof. PhDr. Tomáš Nejeschleba, Ph.D.
předseda komise